

ንማሕበረሰብ ስደተኛታትን/ መጻእተኛታትን ዝኸውን ንክረምታዊ ጥዕና ዝምልከት ጽሑፍ

ነዚ ቁራሪ ወርሓት እዚ ተዳሎ፤ መደብ ግበር፡ ከምኡ ውን ተኸላኸል።

እቲ ቁራሪ አዋርሕ ጉንፋዕ፤ ኢንፍሉወንዛ፤ ኮቪድ-19 ከምኡ ውን ካልእ ሕማማት የምጽእ ኢዩ። ስለዚ ኸኣ ኢዩ ምድላው፡ ንገዛእ ርእሰኹ፡ ንስድራቤትካ ከምኡ ውን ንማሕበረሰብካ እትከላኸለሉ ዝበለጸ መንገዲ ዝኸውን ።

ምድላው፡

ናይ ኢንፍሉወንዛን ናይ ኮቪድ-19ን ክታበት ብእዋኑ ብምውሳድ ተዳሎ - ኢንፍሉወንዛ ወይ ኮቪድ-19 እንተ ሓሚምካ ፡ ነቲ ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕምኻ የጥንክሮ/ የደልድሎ።

ክታበት ምውሳድ

ኢንፍሉወንዛ/ Flu

ደቂ ሽዳሽተ ወርሕን ካብኡ ንላዕልን ዝኸውኑ ኩሎም ሰባት ብኸቢድ ናይ ምሕማም ዕድሎም ንምውሓድ ፡ ዓመታዊ ናይ ኢንፍሉወንዛ ክታበት ክወስዱ ኣሎዎም። ብፍላይ ከቢድ ምልክታት ሕማም ኢንፍሉወንዛ ከጋጥሞም ዝኸእል እንተ ኹይኑ፡ ክኸተቡ ኣገዳሲ እዩ። እቶም ኣብ ሓዲጋ ዘለዉ ሰባት *ብዘይ ክፍሊት ብናጻ ናይ ኢንፍሉወንዛ ክታበት ንምውሳድ ብቐዓት ክኸውኑ ይኸእሉ ኢዮም።

ኣብ ሓዲጋ ዘሎዉ ዝተባህሉ ሰባት ፡ ካብ ሽዳሽተ ወርሒ ክሳብ ሓምሻተ ዓመት ዝዕድሚኦም ቁልዑ፤ አቦርጅናልን ቶረስ ስትሬት ኣይላንደር ሰባትን ፤ ጥኑሳት ኣንስትን፤ ዕድሚኦም 65 ዓመትን ካብኡ ንላዕልን ዝኸውኑ፡ ከምኡ ውን ዝኸነ ናይ ጥዕና ጸገም ዘሎዎምን ኢዮም።

ኮቪድ-19

ነፍስወከፍ፡ 18 ዓመትን ካብኡ ንላዕልን ዝዕድሚኦም ሰባት ፡ ካብታ ናይ መወዳእታ ዝተኸትቡሉ ሰለት፡ ወይ ኻዓ/ከኣ ኮቪድ-19 ዝሓመሙሉ ግዜ እንተወሓደ ሽዳሽተ አዋርሕ ሓሊፉ እንተኹይኑ፡ ናይ 2023 ኮቪድ-19 ሓጋዚ/ መደልደሊ ክታበት ብገጸ / ብዘይክፍሊት ክረኽቡ ብቐዓት እዮም። ነቶም 65 ዓመትን ካብኡ ንላዕልን ዝዕድሚኦም ሰባትን፡ ዕድሚኦም ልዕሊ 18 ዓመት ኮይኑ፡ ብኸቢድ ናይ ምሕማም ተኸእሎ እንተሓላዩዎምን፡ ናይ 2023 ናይ ኮቪድ-19 ሓጋዚ/መደልደሊ ክታበት ክወስዱ ብጽኑዕ ይምከር ።

ቅድሚ ሕጂ ናይ ኮቪድ-19 ክታበት ዘይወሰዱ ሰባት ድማ፡ ነፍስወከፍ ሓምሻተ ዓመትን ካብኡ ንላዕልን ዝዕድሚኦም ሰባት፡ ቀዳማይ ክታበት ክወስዱን፤ ዕድሚኦም ብቐዕ እንተኹይኑ ድማ ናይ ኮቪድ-19 ሓጋዚ/መደልደሊ ክታበት ክወስዱን ይምከር ።

ናይ ኢንፍሉወንዛን ፡ ናይ ኮቪድ-19ን ክታበት ኣብ ሓዲ ቁጻራ ክትወስድ ትኸእል ኢኻ። ናይ ኢንፍሉወንዛን፡ ናይ ኮቪድ/COVID-19ን ክታበት ኣብ ናይ ስድራ ሓኪምን (ጂፒ)፡ ኣብ ከባቢኻ ዝርከብ ኣብያተ-መድሃኒትን ፡ ኣብ ከሌኒካት (ሕክምናታት) ቤት ምኽርን ክትረኽቡ ትኸእል ኢኻ። [ብኣንገይን ቆጻራ](#) ሓዝ።

* ብዛዕባ ካብ ጁባኻ ዝኸፈልኩዎ ወይ ድማ ዝኾነ ብግላ ዝተገብረ ክፍሊት ብዝምልከት ምስ ሓፈሻዊ ሓኪምካ/ (ጂፒ)፣ ወሃቢ ኣገልግሎት ጥዕና ወይ ድማ ምስ ቤት መድሃኒት ተዘራረብ።

መደብ ምግባ

ገለ ኮቪድ-19 ወይ ኢንፍሉወንዛ ዘለዎም ሰባት ከቢድ ሕማም ምእንቲ ከየጋጥሙም : ጸረ ቫይረስ መድሃኒት ክወስዱ ኣለዎም። ብ ኮቪድ-19 ወይ ብ ኢንፍሉወንዛ ብ ኸቢድ ሕማም ክትሓምም ትኽእል እንተ ኹንካ: ቅድሚያ ምሕማምካ ናይ ሕክምና መደብ ንምውጻእ ንሓፈሻዊ ሓኪምካ/ ጂፒ ወይ ንኣለይቲ ጥዕናኻ ርኽቦም።

እቶም ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ሰባት: ሕዱር ሕማማት ዘሎዎምን : ዕድሚኦም ልዕሊ 70 ዓመት ዝኾኑን የጠቓልል ።

እዚ መደብ እዚ እንተ ሓሚምካ ብኸመይ ከምትምርመርን ብመርመራ ኣወንታዊ ውጽኢት እንተ ረኺብካ ኸኣ ብኸመይ ጸረ ቫይረስ መድሃኒት ከም እትረከብን ዝገልጽ ክኸውን ኣሎዎ።

ምልክታት ሕማምካ ምስተጀመረ ብዝተኻኣለካ መጠን ቀልጢፍካ ጸረ ቫይረስ መድሃኒት ክትወስድ ኣሎካ።

ከም ጉንፋዕ ወይ ኢንፍሉወንዛ ዝኣመሰለ ምልክታት እንተሃልዩካ : መርመራ ንምግባር : ምስ ሓፈሻዊ ሓኪም/ጂፒ ተራኹብ። እቶም ከቢድ ሕማም ናይ ምሕማም ተኸእሎ ዘለዎም ሰባት ናይ ፒሲኦር/PCR መርመራ ክግበረሎም ኣለዎም። ንኮቪድ-19 ዝኸውን ጸረ-ቫይረስ መድሃኒት ንምርካብ ኣወንታዊ ዝኾነ ናይ ፒሲኦር/PCR ወይ ራት/RAT መርመራ ውጽኢት ምጥቃም ይከኣል ኢዩ።

ኣወንታዊ ራት/RAT ውጽኢት እንተሃልዩካ ብኣንጻይን ብኢንተርነት ኣቢልካ ወይ ከኣ ብቁ. ተሌፎን **1800 671 738** [ናብ ህዝባዊ ጥዕና ናይ ቀጥታ መስመር](https://www.homeplus.com.au) ደዊልካ ከምእተመዘግብ ኣይትረስዕ።

ብመርመራ ኣወንታዊ ውጽኢት እንተሃልዩካ : ንሓፈሻዊ ሓኪምካ/ጂፒ ወይ ከኣ ንመዳለዊ/ ኣዳላዊ ሓለዋ ጥዕና ቀልጢፍካ ሓብር። ሓኪም እንተዘይሃልዩካ ወይ ዘይርከብ እንተኾይኑ ብዛዕባ ዘለካ መማረጺታት ንምምይያጥ ብቁ. ተሌፎን **1800 973 363** [ናብ ጉጅለ ኮቪድ ኣት ሆም ፕላስ \(COVID@homeplus\)](mailto:COVID@homeplus) ክትድውል ትኽእል ኢኻ ። ናብ ኮቪድ ኣት ሆም ፕላስ (COVID@homeplus) ክትድውል እንከሎኻ ናይ ዝደለኻዮ ቋንቋ ተርጓሚ ወይ ኣስተርጓሚ ክትረከብ ትኽእል ኢኻ።

ብቁ.ተሌፎን **1800 020 080** [ሃገራዊ ዉዑይ መስመር ኮርናቫይረስ](https://www.homeplus.com.au) ኣቢልካ ድማ ሓፈሻዊ መምርሒ ጸረ ቫይረስ ክትረከብ ትኽእል ኢኻ፣ ወይ ከኣ ናይ ድሕሪ ናይ ሥራሕ ሰዓታት ሓኪም ግልጋሎት/ ኣገልግሎት ክትረከብ ትኽእል።

ምክልኻል:

ናይቲ ሕማም ናብ ስድራ ቤትካን ፈተውትኻን ናይ ምልባዕ ተኸእሎ በዚ ዝስዕብ ክትንከዮ ትኽእል ኢኻ:-

- ክትሓምም ከለኻ ኣብ ዝሃኻ ብምጽናሕ
- ክትስዕልን ክትህንጥስን ከሎኻ ኣፍካ ብምሸፋንን : ኣእዳውካ ብሳሙናን ብማይን ብምሕጻብ ወይ ኻዓ ኣልኮላዊ ትሕዝቶ ዘለዎ ናይ ኢድ መጽረዪ /ሳኒታይዘር ብምጥቃም ብምጽራይ:

ዝኾነ ይኹን ሰብ ከም ጉንፋዕ ወይ ኢንፍሉወንዛ ዝኣመሰለ ምልክታት እንተሃልይዎ : እዚ ምልክታት' ዚ ካብ ዝጀመረሉ ግዜ እንተወሓደ ንሸውዓተ መዓልቲ ከምዚ ኸገብር ኣለዎ:-

- ናብ ከም ሆስፒታላት፣ ኣገልግሎት መንበሪ ኣረጋውያን፣ መንበሪ ጉዳኣት ኣካል ወይ ከቢድ ሕማም ከጋጥሞም ናብ ዝኽእል ፈተውቲ ወይ ኣዝማድ ኣይትኺድ
- ኣብ ዕጹዉ ህዝባዊ ቦታታትን : ኣብ ህዝባዊ መጓዓዝያን ናይ ገጽ መሸፈኒ ማስኬራ ብምግባር

- ዓባይቲ ምትእኽኻባትን ብዝሒ ሰባት ዘሎዎ ዕጹው ቦታታትን ኣወግድ።

ብመርመራ፡ ናይ ኮቪድ-19 ወይ ናይ ኻልእ ናይ ምስትንፋስ ሕማም፡ ኣወንታዊ ውድኢት እንተረኺብካ፣ እቲ ሕማም ምእንቲ ኸይላባዕ፡ ነቶም ብቐረባ ትረኽቦም ሰባት ክተፍልጥ ኣለካ። ምሳኻ ናይ ቀረባ ርክብ ዝገብሩ ሰባት ማለት፡ መብዛሕትኦ ግዜ ምሳኻ ዝነበሩ ወይ ኣብ ዕጹው ዝሃ ምሳኻ ብሓባር ብዙሕ ግዜ ዘሕልፉ ሰባት እዮም። ካባኻ ኮቪድ-19 ክሕዞምን፡ ነቲ ቫይረስ ናብ ካልኣት ከመሓላልፍዎን ዓቢ ተኸእሎ ኣሎዎም።

ግቡእ ደገፍ ርኽብ። ብዛዕባ ምልክታት ሕማምካ ወይ ምልክታት ውሉድካ ትሻቐል እንተኾይንካ፡

- ንምዱብ ሓፈሻዊ ሓኪምካ (ጂፒ) ፡ ሓልዮት ጥዕና መዳለዊ/ ኣዳለዊ ኣዘራርብ
- ዝተመዘገበ ነርስ ንምዝርራብ ናብ ሄልዝ ዳይሬክት (HealthDirect) 24/7 ብቁ.ተሌፎን 1800 022 222 ደውል። እንታይ ክትገብር ከም ዘሎካ ርግጸኛ እንተዘይኮይንካ ፡ ምኽሪ ክህቡኻ ይኽእሉ። ካብ ጂፒ ድማ ተመሊሶም ክድውሉልካ ይኽእሉ እዮም።
- ምሽት ምሽትን፤ ቀዳመ ሰንበትን ከምኡውን ኣብ ህዝባዊ በዓላት ዝኸፈት ኣብ ጥቓኻ ዝርከብ ናይ ሕክምና መግረጺ/ ኣማራጺ ቦታታት ንምርካብ እንተላይ ድሕሪ ናይ ስራሕ ሰዓታት ዝኸፈት ሓፈሻዊ ሓኪም/ጂፒ ፡ ብዘይ ቆጶራ እትኸዶ ክልኒካትን (ሕክምናታትን) ኣብያተ መድሃኒታትን ንምርካብ ናብ <http://www.tasafterhours.com/> ብጻሕ/ ተመልከት ።
- ናብ ጉጅለ ኮቪድ ኣት ሆም ፕላስ (COVID@homeplus) ብ ቁ.ተሌፎን 1800 973 363 ደውል። እቲ ጉጅለ ብ ኸምዚ ዝስዕብ ክሕግዘካ ይኽእል፡-
  - መርመራ ንምግባር
  - ብቐዕ እንተኾይንካ ድማ ጸረ ቫይረስ መድሃኒት ንክፍቐድ፡ ከምኡውን
  - ነቶም ኮቪድ-19፤ ኢንፍሉውንዛ ከምኡውን ካልእ ናይ ምስትንፋስ ሕማማት ዘሎዎምን ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ ዝርከቡን ሰባት ምክንኻን
- ንንኣሽቱ ጥዕናዊ ጸገማትን ሕማማትን ብዝምልከት ምኽርን ሕክምናዊ ክንክንን ንምርካብ ናብቲ ኣብ ከባቢኻ ዚርከብ ቤት መድሃኒት ክትከይድ ትኽእል ኢኻ።